

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2002/46

Karar Sayısı : 2005/32

Karar Günü : 1.6.2005

Resmi Gazete Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Polatlı Sulh Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 13.7.1965 günlü, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'un 5. maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları ile Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzük'ün 92. maddesinin Anayasa'nın 38. ve 138. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

3167 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin birinci fıkrası uyarınca hükmedilen ağır para cezasının infazı sırasında, CMUK 402. maddesi gereğince infazdaki tereddüdün giderilmesi için yapılan başvuru sonucunda itiraz konusu kuralların, Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Samia AKBULUT, Yalçın ACARGÜN, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Rüştü SÖNMEZ, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN ve Enis TUNGA'nın katılımlarıyla 20.3.2002 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında; öncelikle Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzük'ün 92. maddesinin iptaline ilişkin istem görüşüldü: Tüzüklerin incelenmesi Anayasa'nın 148. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 18. maddesinde belirtilen görevler arasında yer almadığından başvuran mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine; dosyada eksiklik bulunmadığından 13.7.1965 günlü 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanun'un 5. maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarının esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

3167 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin birinci fıkrası gereğince hükmettiği ağır para cezasının infazı aşamasında hükümlünün ödeme emrini yasal süresi içerisinde yerine getirmemesi ve ilamın 647 sayılı Yasa'nın 5. maddesi gereğince infazı konusunda oluşan tereddüt nedeniyle Mahkeme 647 sayılı Yasa'nın 5. maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarının Anayasa'nın 38. ve 138. maddelerine aykırılığı kanısına vararak iptalini istemiştir.

647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanun 13.12.2004 günlü, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 122. maddesiyle 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.

4.11.2004 günlü, 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 5349 sayılı Yasa'nın 1. maddesiyle değişik 5. maddesi gereğince, kanunlarda öngörülen ağır para cezaları adlî para cezalarına dönüştürülmüştür.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7. maddesinin ikinci fıkrasına göre, suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur.

İptali istenen 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanun'un 5. maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları gereğince, ödenmeyen ağır para cezalarının infazında, kural olarak, bir gün 3 milyon liradan hapse çevrilerek infaz gerçekleştirilir. Bu rakam, 4421 sayılı Yasa gereğince, 2000 yılından itibaren her yıl yeniden değerlendirilme oranına göre, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun Ek 2. maddesi gereğince artırılarak güncelleştirilir.

1 Haziran 2005 tarihi itibarıyla, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7. maddesinin ikinci fıkrası gereğince, 5275 sayılı Yasa'nın 122. maddesiyle 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanun tümüyle yürürlükten kaldırılmaktadır. Bunun yerine, ağır para cezalarının ödenmemesi halinde 5252 sayılı Yasa'nın 5. maddesinin üçüncü fıkrası uygulanacaktır. Buna göre ağır para cezasından dönüştürülen adlî para cezasının ödenmemesi halinde, 5275 sayılı Yasa'nın 106. maddesi gereğince hapis süresinin belirlenmesinde bir gün karşılığı olarak yüz milyon Türk Lirası esas alınacaktır.

Bu durumda ağır para cezasına ilişkin ilamın infazında, para cezasının hapse dönüştürülmesinde, lehe Kanun olan 5252 sayılı Yasa'nın 5. maddesinin üçüncü fıkrası uygulanacaktır.

Bu nedenlerle, yürürlükten kaldırılan ve hükümlü lehine de olmayan iptali istenen kurallar hakkında karar verilmesine yer olmadığı yolunda karar verilmesi gerekir.

IV- SONUÇ

13.7.1965 günlü, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun, 13.12.2004 günlü, 5275 sayılı Yasa'nın 122. maddesiyle yürürlükten kaldırıldığından, 647 sayılı Yasa'nın 5. maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarına ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, 1.6.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili

Üye

Üye

Haşim KILIÇ

Sacit ADALI

Fulya KANTARCIOĞLU

Esas Sayısı : 2002/46
Karar Sayısı : 2005/32

Üye

Tülay TUĞCU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Mustafa YILDIRIM

Üye

Cafer ŞAT

Üye

Necmi ÖZLER

Üye

Ali GÜZEL

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR